

СЕКЦІЯ 2. ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ І ВНУТРІШНІХ ЧИННИКІВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ

Бондаренко Ю.Г.
старший викладач
Боцман Ю.С.
студентка

Національний університет «Львівська політехніка»

ПЛАТФОРМИ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОШУКУ ІНВЕТОРІВ У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

На сьогодні для здійснення ефективної виробничо-господарської діяльності сільсько-господарських підприємств у сучасних умовах особливо актуальною є проблема залучення, мобілізації й ефективного використання інвестицій.

У молодих та досвідчених аграріїв є безліч ідей, щоб покращити свій бізнес, але під час їх реалізації вони стикаються із браком коштів, і постає вже друга проблема – як знайти інвестора. Отож, для сільськогосподарських підприємств особливо актуальною стала проблема вибору та пошуку джерел інвестицій.

Найбільш розповсюдженими є наступні шляхи залучення фінансових ресурсів, такі як: кредитування, будь-яка форма об'єднання з фінансово стабільним підприємством, залучення іноземного капіталу, лізинг, внутрішні інвестори, інші.

Останнім часом, набирають популярності сучасні методи залучення інвестицій, один з них це – краудфандингові платформи. Завдяки таким платформам аграрії можуть знайти для реалізації нового проекту не тільки інвестора, а й можливість розповісти про свої ідеї, що в короткі терміни дозволять залучити потенційних споживачів.

Запорукою успіху для отримання інвестицій є презентація проекту. Під час презентації необхідно лаконічно і стисло подати на розгляд потенційних інвесторів свою ідею, точно вказати, які ресурси і в якій кількості необхідні для реалізації проекту, особливо, зробивши наголос на тому, що отримають інвестори, вклавши ресурси в даний проект.

Провівши дослідження щодо сучасних державних програм розвитку сільського господарства та надання грантів, зроблено висновок, що на сучасному етапі найшвидшим та найбільш вдалим є можливість стати учасником краудфандингової-платформи.

У таблиці 1, зведена інформація з найбільш відвідуваних і результативних платформ сьогодні.

Таблиця 1

Перелік перспективних платформ для пошуку інвесторів в аграрному секторі

StartMaster	Вперше у місті Хмельницькому відкрито Краудфандингову платформу StartMaster. Це дає можливість реалізувати ідеї шляхом залучення платформою інвестицій через інтернет-ресурс [1].
Donate Agro (AgroTalks)	Використання Donate Agro передбачає розміщення агропроектів різної спрямованості від технологічних до соціальних; гнучку модель фінансування, при якій є можливість отримати гроші, навіть якщо фінансова мета кампанії не досягнута; а також привертання уваги громадськості до проблеми, яку проект вирішує. Щоб потрапити на краудфандингову платформу необхідно подати заявку на сайті. Після AgroTalks оцінює потенціал і стартап на життєздатність, вивчає документи, аналізує фінансові запити, а самі автори проектів, в разі потреби і бажання, проходять або повноцінну програму акселерації в бізнес-школі, або консалтинг від представників бізнес-середовища, тільки після цього проект розміщуємо на платформі[2].

USAID	Проект USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку», що здійснюється компанією «Кімонікс Інтернешнл Інк». Зацікавлені підприємства можуть надсилати концепції проектів для інвестування діяльності, спрямованої на збільшення доданої вартості у плодоовочевому та м'ясомолочному секторах, впровадження нових технологій переробки та обробки продукції, впровадження міжнародних стандартів якості сільськогосподарської продукції, розширення ринків її збуту[3].
"eSilk Road"	Онлайн-платформа "eSilk Road", створена для взаємодії країн-учасниць Шовкового шляху, дасть змогу залучити інвестиції для українських проектів. Онлайн-платформа служить для Міжнародної торгової палати Шовкового шляху та для її учасників як інтегрована сервісна платформа і сполучна ланка міжнародних і внутрішніх ресурсів для створення набору інвестицій транскордонної торгівлі і логістики, торгових асоціацій професійного консалтингу[4].
Equerest	Інвестиційний майданчик Equerest, на якому підприємці можуть представити свій проект акредитованим інвесторам. Команда Equerest оцінює стартап, допомагає з доопрацюванням фінансової моделі, презентацією та розміщує заявку на платформі у форматі, відповідному для інвесторів. За це сервіс бере плату в \$ 100. Хоча, як повідомили в Equerest, якщо проект є соціально-значущим або має потенціал змінити ринок, то заявку можуть опублікувати безкоштовно [5].

Учасники таких платформ вже досягають поставлених цілей завдяки підтримці одностороннім, прикладом успішності таких платформ є проект «Всебічна стабілізаційна підтримка внутрішньо переміщених осіб та постраждалого населення в Україні», який впроваджувався Міжнародною організацією з міграції (МОМ) за фінансової підтримки Європейського Союзу. В рамках цього проекту понад 5 тис. внутрішньо переміщених осіб і членів місцевих громад отримали підтримку шляхом розвитку мікропідприємництва та тренінгів із самозайнятості. Майже 3 тис. з них отримали гранти на придбання обладнання для різноманітних бізнесів, зокрема кафе, перукарень і салонів краси, малих підприємств у сільському господарстві й текстильній промисловості [6].

Використовуючи краудфандингову платформу для пошуку інвестицій, необхідно брати до уваги, що фінансування є обмеженим в розмірі залученої суми інвестицій, і не підходить для великих проектів, що вимагають істотних вкладень. Але для тих, кому потрібні інвестиції саме для старту бізнесу, то завдяки таким платформам можна знайти як ресурси так і партнера.

Сучасні тенденції на ринках фінансових ресурсів свідчать про те, що використання інформаційних технологій перетворює краудфандинг на дієвий інструмент фінансування проектів соціально-економічного розвитку в різних сферах життя суспільства. Завдяки використанню наведених в табл.1 інтернет платформ можливо не лише знайти кошти для реалізації свого проекту, а також залучитися підтримкою одностороннім, що в майбутньому може призвести до плідної співпраці.

1. StartMaster [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: www.startmaster.com.ua

2. Платформа розвитку агробізнеса AgroTalks [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <http://agrotalks.com/>

3. Національної платформи МСБ [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <http://platforma-msb.org/usaaid-vidkryvaye-programu-grantiv/>

4. Укрінформ [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economics/2115973-investicii-v-ukrainu-dopomoze-zaluciti-esilk-road.html>

5. Веб-платформа UA Modna [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <http://www.uamodna.com/articles/v-ukrayini-zapustyly-platformu-dlya-poshuku-investoriv>

6. Портал “Громадський Простір” – Громадський простір [Електронний ресурс]: Веб-сайт. - Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?focus=pereslentsi-na-harkivschyni-rozpochynayut-vlasni-spravy-ta-stayut-povnotsinnymy-chlenamy-hromady>

Віслапу С.С.

магістр

Дзюрах Ю.М.

асистент

Національний університет «Львівська політехніка»

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ – УПРАВЛІННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

В умовах ринкової економіки ризик є ключовим елементом підприємництва. Ризик притаманний будь-якій сфері людської діяльності. Це пов'язано з багатьма умовами та чинниками, які впливають на позитивний результат рішення, що приймаються.

Звичайно, ризик асоціює лише з несприятливими економічними наслідками господарювання, що ведуть до втрат ресурсів і прибутку. І в цьому змісті скасування ризику корисно і необхідно. За допомогою вивчення джерел і факторів ризику можна запобігти ризику, виключити його чи піти з ризикової зони.

Інвестиційний ризик – це певна ймовірність відхилення величини фактичного інвестиційного доходу від величини очікуваного доходу. Визначаючи вид ризику, потрібно оцінити його рівень і вплив на загальні результати[1].

Інвестиційний ризик – небезпека потенційної ймовірної втрати грошових ресурсів або неохочення доходів порівняно з прогнозованим показником. Питання ризику в цій сфері розглядається дуже серйозно. Причини інвестиційного ризику можуть бути різні. Одна з них – тривалість інвестиційного циклу від моменту вкладення коштів до часу їх повернення – в такому випадку буде дуже важко зробити прогноз результатів, адже може виникнути безліч факторів як економічних так і політичних та соціальних.

Вчений І.Сазонець виділяє такі види інвестиційного ризику: політичний ризик; загальноекономічний ризик; правовий ризик; технічний ризик; ризик учасників проекту; фінансовий ризик; маркетинговий ризик; екологічний ризик [4].

Залежно від ступеня впливу на фінансове положення виділяють: безризикові інвестиції, інвестиції з допустимим рівнем ризику, інвестиції з рівнем критичного ризику і інвестиції з катастрофічним рівнем ризику[2].

В Україні дуже важко знайти безризикові інвестиції, адже на них впливає безліч факторів. До них можуть відноситись: затримки на початку проекту, відсутність ліцензій, тощо. Якщо це інвестиції з допустимим рівнем ризику, то є можливість створення страхових резервних фондів, що зможуть покрити збитки.

Інвестиції з рівнем критичного ризику трапляються найчастіше. Вони найбільш ризикові, адже тут є можливість втрати не лише прибутку, а й усіх вкладень. Інвестиції з катастрофічним ризиком несуть за собою найгірші наслідки.

Управління інвестиційними ризиками досить складний процес, що вимагає певних знань, і передбачає певну методологію – процедури, які допоможуть визначити ризик та потенційні загрози та можливості на кожній з стадій проекту [2].

Процес управління інвестиційними ризиками включає широкий спектр дій, котрі можуть бути представлені як послідовність наступних етапів:

1. Виявлення ризику, визначення причин його виникнення і ризикових сфер.
2. Оцінка ризику та його аналіз – кількісне визначення витрат, пов'язаних із видами ризику, які були виявлені на першому етапі.
3. Вибір методів (прийомів) управління ризиком.